

Către Ministerul Administrației și Internelor
Piața Revoluției nr.1 A, sect. 1, București
catalina.oana@mai.gov.ro
cristian.petraru@mai.gov.ro

**Comentariile Centrului de Resurse Juridice (CRJ) cu privire la
proiectul de lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor
pentru autoritățile administrației publice locale
și a alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat în anul 2012,
precum și pentru modificarea legii administrației publice locale nr. 215/2001,
publicat pe site-ul Ministerului Administrației și Internelor**

CONSIDERAȚII GENERALE

Centrul de Resurse Juridice (CRJ) apreciază ca inoportun proiectul de lege ce vizează comasarea alegerilor locale și a celor generale în anul 2012, existând riscul unor derapaje democratice considerabile. Acest proiect de lege este justificat public doar din motive economice, în lipsa unei analize de impact și bugetare riguroase, în lipsa unei analize cost-beneficiu și fără a ține seama de standardele europene în materie¹.

CRJ consideră că efectele negative ale acestei inițiative legislative depășesc cu mult eventualele economii bugetare invocate.

1. Proiectul de lege induce confuzie la nivelul alegătorilor

Prin suprapunerea dezbaterilor de interes local, a celor de interes județean și a celor de interes național, proiectul de lege aduce atingere principiilor democrației reprezentative. Cetățenii vor fi puși în situația de a opta între 6 tipuri de candidați – consilieri locali, primari, consilieri județeni, președinți de consiliu județean, deputați, senatori. Campania electorală are rolul de a descrie în mod clar pozițiile și caracterul candidaților, astfel încât alegătorii să poată lua decizii informate despre cei pe care doresc să îi vadă aleși. Proiectul de lege propus interferează cu această claritate și aduce atingere libertății alegătorilor de a-și forma o opinie², cu consecințe impredictibile asupra legitimității guvernului ales în urma alegerilor, mai ales într-un context economic global defavorabil: „Stabilitatea dreptului este un element important al credibilității procesului electoral și este esențială pentru consolidarea democrației. Prin urmare, modificarea frecventă a normelor sau caracterul lor complex pot dezorienta alegătorul. **Alegătorul poate conchide, în mod corect sau incorect, că dreptul electoral este doar un instrument cu care operează cei care sunt la putere și că votul alegătorului nu mai este elementul esențial care decide rezultatul scrutinului**”³.

¹ Comisia Europeană pentru democrație prin drept „Codului bunelor practici în materie electorală”

² Cap. 3.1 din „Codului bunelor practici în materie electorală”

³ Cap. 2 al Raportului explicativ CDL-AD (2002) 23rev

2. Proiectul de lege nu respectă principiile fundamentale ale sistemului electoral european

Conform principiilor europene, „legea electorală trebuie să se bucure de o anumită stabilitate, ca să nu apară ca fiind obiectul unei **manipulări partizane**”⁴. Contrar recomandărilor europene de a nu modifica legislația electorală cu un an înaintea alegerilor, proiectul de lege vizează aduce modificări substanțiale și amână intrarea în vigoare a unor instrumente electorale moderne.

Astfel, art. 72 din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului prevede că „utilizarea cărților de alegator se aplică începând cu alegerile parlamentare din anul 2012”. Prin proiectul de lege vizat, introducerea acestui instrument este, din nou, amânată.

Apoi, art. 72 din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului prevede că „Registrul electoral național se aplică începând cu alegerile parlamentare din 2012”. Această aplicație complexă „va permite crearea și gestionarea bazei de date cu toate persoanele cu drept de vot din România, gestionarea delimitărilor secțiilor de votare și elaborarea cu acuratețe maximă a listelor de alegători”⁵. Acest registru ar putea permite ca, înainte de a-și exercita dreptul de vot, alegătorii să fie înscrși în registrul electronic pentru a se certifica existența dreptului de vot și a faptului că aceștia nu și-au exercitat de mai multe ori dreptul de vot la aceleași alegeri. Cu toate că a fost semnat contractul pentru realizarea acestei aplicații informatice în valoare estimată de aproape 3 milioane de Euro, proiectul de lege amână, de facto, implementarea registrului electoral național. **Pe de o parte justificăm necesitatea unor economii, pe de altă parte risipim bani pentru proiecte pe care apoi nu le implementăm.**

3. Proiectul de lege crește vulnerabilitatea la corupție

Comasarea alegerilor conduce la scăderea transparenței cheltuielilor partidelor politice și a candidaților. Proiectul de lege nu conține măsuri concrete pentru a reduce două fenomene ce afectează grav procesul electoral: transportul electoral și împărțirea de produse alimentare în timpul campaniei electorale. CRJ propune reglementarea sub formă de contravenții a acestor două fenomene extrem de negative pentru integritatea electorală.

Menționăm că Centrul de Resurse Juridice face parte din Coaliția 2012 pentru Alegeri Corecte, alături de ActiveWatch – Agenția de Monitorizare a Presei, Asociația Pro Democrația, Romani Criss, Transparency International România.

Vă rugăm să ne comunicați în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003, cu modificările și completările în vigoare, art. 11, alin. (3), decizia de integrare a recomandărilor transmise, precum și justificarea nepreluării recomandărilor formulate în cadrul documentului.

Cu stimă,

Radu Nicolae
Manager program
Centrul de Resurse Juridice (CRJ)
Telefon: 0723.668.808
E-mail: rnicolae@crj.ro

⁴ Cap. II al Raportului explicativ CDL-AD (2002) 23rev

⁵ Comunicat de presă al AEP din 05.09.2011